

ГЛАВА 38

А сега накъде ?

Надявам се, че читателят вече започва да забелязва водовъртежа, в който “управляващата класа” вкара българския кораб. Когато е налице така интимно взаимосвързана мрежа от икономически и политически интереси, фокусирани върху разграбването и прахосването на активите на държавата от страна на бандата наречена управляващ елит, ясно е, че прочистване не е възможно, ако ТЕ останат на власт. А дори и да допуснем, чисто хипотетично, че прочистването би могло да се започне и днес, тогава би последвала верижна реакция докато те ВСИЧКИ бъдат изобличени и отстранени. Да се мисли или говори за изкореняване на корупцията от системата такава, каквато тя е днес, означава наивно мечтаене. Мнозинството в България отдавна вече е наясно с горното и се задоволява да наблюдава от страни, като остава скептично относно политиката и се отнася презрително към политиците. Преди 2007 хората се надяваха, че присъединяването към ЕС ще донесе осезаема промяна и огромни подобрения. Те не съзнаваха, че това също са наивни мечти. Разочарованието около дългоочакваното изправяне на демокрацията – включително елиминирането на корупцията, превеса на ред и законност над организираната престъпност – имаше според мен по-силно влияние върху обикновените хора даже и от шока на началния силен негативен икономически ефект. С други думи, българите станаха една много, много, много нещастна нация, много разочарована и много обезнадеждена, прозирайки досегашните си илюзии. Това е, което мога да твърдя като наблюдател и свидетел.

България – а всъщност и всички останали предишни страни от Съветския Блок – е бременна с промяна. Илюзията за по-добър живот при “свободната демокрация” и народния капитализъм, този на предприемчивите, почти се е изпарила, след 18 години “преходен период”: всички освен една банда корумпирани политици и мафиоти са по-зле, като изключим миниатюрна групичка от правомерно забогатели индивиди – или поради реституция на собственост или чрез работа в чужбина. Единственият въпрос е **кога** акумулираната ярост ще експлодира.

Една от основните характерни черти на българското общество е, че то никога не е било обединено. Взирайки се назад в хилядолетната ни история, това се вижда още при тракийците, които така и не са успели, най-вече поради липса на единство, да установят могъщата държава, за формирането на която са имали всички необходими ресурси. Подобна е и историята около хан Кубрат, последният от прабългарските владетели. На смъртното си легло той извикал петимата си сина и ги накарал да се закълнат, че ще управляват в единство, ще служат на народите си с мъдрост и справедливост, и така ще запазят огромното наследство оставено от него – държавата наречена Велика България. За да илюстрира важността на единството той поискал да му донесат връзка от пет лозови пръчки. Приканил синовете си да опитат и счупят връзката, но никой не успял. После я поел и счупил всичките пръчки, вземайки ги една по една. “Виждате ли, синове мои, даже един слаб старец може да счупи всички пръчки, като ги взема една по една, докато нито дори най-силния млад мъж не може да се справи, ако опитва да го стори наведнъж. Така ще бъде ако останете обединени и заедно биете враговете си.” После той изслушал обещанието им да запазят единството си завинаги, след което склопил очи и поел във вечността.

Не минало много време след погребението на баща им, когато синовете на Кубрат повели всеки своето племе в различна посока: Един от тях (Исперих/Аспарух) пристигнал в Дунавска България. Друг (Кубер), след неуспешен опит да завоюва Панония и днешните земи на Унгария, се установил в Македония. Друг един (Баян – най-големият) останал в съвременните земи на Украйна/Русия. Вторият след Баян, Котраг, поел на североизток, където основал друга България – великото средновековно царство на Волжските българи. Петият брат (Алчек) подкарал своя керван – войниците и техните семейства – на запад, докато стигнали до италианския полуостров. Според някои интерпретации на историческите сведения, след кратък престой в областта на Равена те обърнали обратно на изток и се присъединили към своите братя, хората на Кубер, в Македония. Възможно е част от тези прабългари да са останали и по този начин да са дали принос към генетичния резервоар на италианците, така че гражданите на съвременните две държави оправдано да се считат “братовачеди”¹. Така или иначе, ето ви друг перфектен пример на разединение по български.

Единственият изключителен случай на прилагане на горния принцип е довел до изковаване на новото Царство България, чрез обединяването на трите главни народности: прабългари, славяни и тракийци. Тоест, излиза, че независимо от началния провал, поне хан Аспарух, третия син на Кубрат, си е извадил някои полезни заключения. И изглежда неговият пример по-късно е бил последван поне от Кубер.

Друг ироничен факт, който придружава ежедневието на ръководството – ако не и на целия народ – на България, и който ме преследва откакто съм в зряла възраст, е декларацията за единство на фасадата на Народното Събрание. Тя е директен превод от френското *L'union fait la force*, и никога не е била прилагана; всъщност, да бъдат разединени или дори в непрекъснати раздори е вероятно най-характерното качество на българите. Дали е защото те са прекалено интелигентни по природа, или прекалено вироглави, прекалено амбициозни, или прекалено предани на каузата си, прекалено упорити, или прекалено големи индивидуалисти, прекалено умели в преобладаване на всякакви препятствия в живота, или прекалено завистливи на успехите на другите, или е нещо друго? Според мен те просто са всичко от гореказаното.

Може би си мислите, че сте чули и видели всичко. Помислете още, докато слушате следното: Царството на Одрисите е било една от най-силните Тракийски държави. Цар Ситалк е поддържал постоянна армия от 150 000 ! Неговите потомци Севт и Котю са продължили експанзията. За съжаление, това е бил един твърде ранен апогей. Точно в периода на упадък на Одриската държава, много по-мъничкото Македонско царство на свой ред изпитва растеж и експанзия, и под водачеството на своя велик цар Филип доминира на Балканите. Колко жалко, че Александър, най-надарения му водач, е мислел само за собствената си слава, и въобще не се е съобразявал с доброто на своя народ.

¹ Съществуват Лангобардски летописи, че между 662 и 671 г. сл. Хр., по време на царуването на крал Гримуалд, някой си Алчек, прабългарски вожд, пристигнал в Италия и му било позволено да се засели заедно с хората си. Определена им била областта на херцогството Беневенто. Възможно ли е той да е петият син на Кубрат? Не е изключено, но е много трудно за доказване. Впрочем, има съобщения, че прабългари са се заселвали в Италия дори и преди това. Когато Лангобардите са се преселили в Италия през 568 г. сл. Хр., голяма група прабългари, живущи дотогава в Панония още от времето на Атила, решили да се присъединят към тях.

Но върха на всичко е, че тази история се повтаря отново и отново (и няма значение за този анализ, че гледаме в ретроспектива): След Котю Одриското царство е разделено на 3 царства !!! Има ли въобще наоколо някой *homo sapiens*, който научава нещо от историята ? Или просто правим грешка, като не подлагаме предизборно кандидатите на няколко изпита – публично – преди да потвърдим способността им да ръководят ? Да, изпити, не дебати !

И така, накъде, оттук нататък ? Какви са пътищата пред тази страна, толкова обилно надарена и така без късмет напоследък ?

Накратко, ситуацията е следната:

В смисъл на микроикономика – тоест на семейно ниво – комунистическата революция създаде несправедливост спрямо малцинство. “Демократичната” “революция”² от друга страна създаде несправедливост спрямо огромно мнозинство, по отношение на финанси и материални активи – недвижими имоти, промишлени предприятия, национални и общински фондове.

В смисъл на политическо развитие – с цялостното му отражение върху макроикономиката – сега метаморфозата е завършена: предишните служби за сигурност дърпат конците зад сцената, жадните за богатство корумпирани мозъци се боричкат за позиции в партии, парламент и правителство, докато децата и внуците на предишните висши комунистически функционери – очевидно много над ежедневната борба за хляб и масло – окупират най-престижните, най-високоплатени и “чисти” позиции, които може човек да си представи: посланици, отговорни постове в най-висшия ешелон на правосъдието, членове на смесени комисии и комитети свързани с приемането в ЕС (по-късно превърнали се в бюрократи на Евросъюза от различен ранг, включително Комисари³) и тям подобни. Те не отказват, евентуално, да станат Министри, депутати, членове на Управителни Съвети на фирми с държавно участие и всичко останало. И защо да отказват: властта е взета, за да се упражнява, тоест за да се владее, и щом Народът избра своята любима Партия, това значи всичко си е законно, нали така ? Така например, внучката на бившия комунистически диктатор Тодор Живков е издигната като депутат от БСП, какво можем да кажем ? Сегашният Главен Прокурор е внук на дългогодишния идеолог на БКП и дясна ръка на Тодор Живков: човекът даже му носи цялото име, така че увековечаването на целите, задачите и идеите е 100% в мишената; ще рече, вземане на властта на всяка цена и след това удържането ѝ на всяка цена – просто средствата се промениха мъничко, ама кой ти гледа ? Комисарите на ЕС и министрите на страните-членки може би ще умрат от възторг като научат, че бившият министър по преговорите за присъединяване и сегашен Комисар на България в ЕК Меглена Кунева е снаха на друг един високопоставен комунистически функционер, членът на ЦК и кандидат-член на Политбюро Иван Пръмов. И въпреки всичко, ще трябва да признаем, че комунистите не само имаха прекрасно планирано онаследяването на властта – те изпълниха тези планове по възможно най-блестящия начин. Преди много години, докато в емиграцията безконечно обсъждахме политиката, тактиката на Запада и бъдещето на Съветския Блок, на никой от нас не му и минаваше през ума, че комунистите ще изиграят такава блестяща игра и ще успеят да заблудят всички – и вън и вътре в страната – така щото да приключат с всички лостове на властта в техни ръце, та да я предадат на своите деца и внуци. Невероятно !!!

² Използвам двойни кавички тук, понеже това нито беше революция, нито пък би могло да се нарече демократична, стриктно погледнато.

Тъжно, но е факт, че практически ситуацията, описана по-горе, би могло да се резюмира и така: може би да звучи иронично, но има около милион българи, които са външни емигранти, и около седем милиона, които са вътрешни. Първите са икономически емигранти живеещи в чужбина, временно или за постоянно, със или без разрешително за работа, които във всички случаи поддържат своите роднини във или извън страната. Вторите са политически емигранти, които или са изгубили надеждата да видят светлина в края на тунела, или пък, още по-зле, са заложили едничката си оставаща капчица вяра за възможно подобрене върху присъединяването към Европейския Съюз. Можете да си представите какъв шок ги очаква когато мечтата им бъде напълно прекършена, след като вече започва да става ясно на все повече и повече хора, че нищо съществено няма да се промени, ако политическия “елит” управляващ страната в тясно партньорство с новоизлюпените “олигарси” не бъде премахнат с един решителен, до съвършенство планиран и перфектно изпълнен удар. Като се има предвид, че нито способността, или компетентността, или желанието или дори механизма за такива действия съществуват сред органите на ЕС, горното ще си остане недостижима мечта. Най-големия проблем е, че засега няма такава организация или институция, която би попълнила образуващия вакуум, ако мечтата се сбъдне и политико-икономическата Мафия, която задушаваше страната във всеобхватната си прегръдка, е обезсилена и пхната зад решетките, да кажем чрез пръчицата на Добрата Фея. Дотогава приблизително 40 000 членове на Хидрата описана по-горе ще продължават да изсмукват кръвта на приблизително 8 000 000 българи, и никой нищо няма да им направи⁴.

С други думи, нищо добро няма да се случи в България, освен ако не стане чудото на формиране на нов тип политическа организация, която би могла да: (i) изработи сигурен начин за предотвратяване на инфилтрирането ѝ от страна на недоброжелатели, (ii) демонстрира честност, “Пуританизъм”, почтеност и истинско посвещаване на съдбините на народа, (iii) осигури щото редиците ѝ да са съставени от непрофесионални политици, непоклатими пред лишенията, работохолици и патриоти, както и тези редици да останат незамърсени от предишни активисти и/или апаратчици/функционери на сегашното политическо обкръжение, (iv) публикува модел за упражняване на властта, характеризиращ се с прозрачност, компетентност и поемане/търсене на отговорност, (v) разработи и публикува практична, компетентна и всеобхватна дългосрочна програма за по-нататъшното развитие на страната, (vi) убеди масите да ѝ дадат мандат, (vii) започне – и продължава – да изпълнява програмата без никакво отклонение, тоест без никакъв компромис с установеното политическо обкръжение (което винаги е случая с традиционните партии).

³ Ето записката в дневника ми, наблюдавайки развитието в България, докато още пишех първите глави на тази книга: “11.08.06 Както върви скоро някой от Комисионерите на ЕС ще бъде член на българската Номенклатура, или син/дъщеря на такъв. С други думи, истински Комисар – по рождение или по наследство. Какъв велик момент за Съюза ! Весела перспектива, нали ? Иронията на нещата е, че на никой не му пука. И вероятно вече има доста такива образци от другите экс-комунистически страни, сега нови членове, които вече са вътре.”

⁴ Днешната българска Номенклатура, която произлиза от комунистическото минало, подложи своя народ на модерна форма на геноцид: някакви 0.5% от населението принуди повечето млади и образовани индивиди да емигрират и да търсят бъдеще в чужбина, докато останалите са обречени на форма на вегетация вътре в страната, на границата на бедността и вечния недоимък.

Алтернативата, според нас, е спонтанна революция – гражданско неподчинение и улични безредици – когато тежестта на икономическата нищета надхвърли политическото безразличие и цинизъм. Европейският Съюз не може нищо да направи, за да предотврати това: ако не друго, обикновеният български гражданин неминуемо ще открие, че мечтаното от множеството подобрене вследствие на присъединяването към “клуба на богатите” е било едно неоправдано очакване, една илюзия. Това осъзнаване не само ще бъде отново едно голямо разочарование; всъщност всички важни тенденции ще бъдат в обратната посока – посоката на незабавно напускане на Евросъюза.

Утопични пътища

Нека допуснем сега, че революцията е измела цялата днешна корумпирана клика, наричаща себе си “политически елит”, облекчавайки по този начин страната от мизерията ѝ, и слагайки край на най-лошия ѝ кошмар. Дали това е станало по редови начин, тоест след като една истинска нетрадиционна партия е поела властта след избори, или просто се е минало през хаоса и кръвта на народно въстание, тук не е важно: ние просто ще поразсъждаваме на глас върху всеки от най-вероятните сценарии за по-нататъшния път след това, анализирайки смисъла и ползата от всеки вариант.

Първата опция, която повечето в Брюксел биха желали да видят, е всичко да си дойде обратно на мястото както преди. С други думи, след премахването на посрамването, което всички изредили се правителства в София представляват, чрез неизбежното им интимно участие в корупционни схеми от всякакъв вид и размер, и чрез неизменното и всеобхватно уличаване в безброй конфликти на интереси, официозите от ЕС биха желали да видят възстановяване на статуса “бизнес както обикновено”. Аз ще нарека този път “Пътят Европейски Съюз” и ще го разгледам в отделна глава, понеже заключението тук не е в негова полза, следователно е много важно да бъде обяснен той в повече детайли, особено като се има предвид, че естественото очакване на средния западноевропейски гражданин на ЕС не е да стане свидетел на един от моите Утопични сценарии, измечтани по-долу.

Утопичен път №1:

Новото правителство преговаря нов присъединителен договор и България остава член на ЕС. Това би могло да бъде най-добрият компромис за всеки, но има толкова много клаузи за промяна, че аз вярвам да е почти невъзможно да се случи (България ще трябва да стане изключение по повечето нормативни документи и законодателни актове). Аз няма да продължавам да коментирам по този пункт, тъй като читателят неизбежно ще схване главните причини, след като прочете детайлите в следващата глава.

Утопичен път №2:

Провалът на опитите да бъдат убедени сегашните партньори, че България се нуждае от безкомпромисни промени в присъединителния си контракт ще изисква нови съюзни отношения, в допълнение на членството в НАТО, доколкото напускането на ЕС ще представлява известна доза добавена уязвимост, по отношение на националната сигурност, отгоре на потенциалните икономически трудности в началото. Това би диктувало увертюри към други партньори, напр. Русия и Китай. Както при всички такива партньорства, които израстват от надвиснали заплахи или натиск, жонглирането между големите не

може да доведе до стабилни дълготрайни ползи от раздути политико-икономически оси или военни съюзи с много приказки и най-често с малко резултати.

Като алтернатива, мечтата за превръщане в Швейцария на Балканите, чрез изтръгване на обещания за ненамеса и уважаване на суверенитета в замяна на пълен неутралитет и отказ от съюзяване, докато е твърде примамлива, може да се окаже куха и поради това потенциално опасна. Независимо от това, всички опции трябва да се вземат под внимание и няколко едновременно трябва да се проработят до постигане на задължителната цел на подсилване, а не отслабване, на позицията на страната в смисъл на суверенитет, национална сигурност и икономически разцвет.

Утопичен път №3:

Тази опция ни изглежда единствената истински полезна, в дългосрочен план, за България, а всъщност и за останалите балкански народи. Този път изисква много търпение и много труд, и като подготовка и като изпълнение. Може би ще отнеме доста време – цяло поколение, може би две – докато бъде убеден всеки потенциален партньор, но със сигурност си струва усилието.

Две стъпки се предвиждат тук.

Стъпка 1: Обединена България. Утопия ? Не, ако мнозинството българи – включително така наречените македонци – живущи от двете страни на границата, на изток или на запад от нея, тоест откъм София или откъм Скопие, решат да го направят;

Стъпка 2: Балкански Икономически Съюз, Конфедерация между всички – или поне повечето – балкански държави. Утопия ? Не след като тези народи са осъзнали истината относно:

1) алчните, покварени и корумпирани традиционни (тоест професионални) политици във всички тези нации;

2) безбъдещният, обречен на провал проект на Брюкселските бюрократи, безразлични, егоцентрични и често тъпи (безлични, безидейни, движещи се без посока, и без идеология, в най-добрия случай);

3) духовната нищета на “Американския начин на живот”;

4) стойността на тяхното общо минало;

5) реалността на притежаване и проявяване на много повече общи черти, отколкото такива, които ги отличават (тоест, че характеристиките на ежедневния им живот, националния характер, традициите, даже отношението към религията и пр., които ги правят да си приличат и биха могли да ги обединят – и да служат като свързващо вещество – са безкрайно повече, отколкото тези, които ги разделят, или по-скоро ги правят да се отличават едни от други);

б) фактът, че днес вече сме така смесени, че даже номиналният етнос е обезсмислен, а карта на географското разпределение на ДНК вероятно би разкрила генетичната близост като следствие на вековете от общуване в региона (тоест, че в края на краищата *homo balcanicus* не е просто празна измислица).

Идеята за съюз с Турция, лансирана тук, на някои би могла да прозвучи като чиста шизофрения. И все пак тя има много повече позитиви от всички останали перспективи в палитрата. Ако допуснем, че всички останали балкански държави се включат, като по този начин се осигури достатъчно противотежест, това Е единственият начин за решаване проблемите на всички страни в региона спрямо ЕС, от една страна, и едновременно с това решаване на

всички нерешени проблеми между тях, от друга. Това включва предвиждане за реставриране на гръцките земи на Егейския бряг в Мала Азия (да кажем, като автономни включения), фиксиране на все още пушещата земя на Босна-Херцеговина, и, разбира се, на днес печално известното Косово. Същото се отнася до българските земи в Южна Тракия; македонския въпрос бидейки решен *a priori* (аз приемам, че разрешаването му, тоест обединението на България, е пререквизит за започването на разговори за потенциален балкански икономически и политически съюз). Само да можеха Западноевропейците да видят ползите за себе си, от един такъв сценарий... И тук не говоря само за спасяването им от затруднението наречено Турция и от бедствията наречени Косово, Босна, даже Албания (не искам да споменавам румънците и циганите)...

Моля, не се обърквайте като четете такова предложение, след като сте видели написаното относно Турция в контекста на историята. Или по-скоро би трябвало да кажа: ако сте объркани, върнете се назад и прочетете всичко отново – цялата книга. Може би ще ме разберете като дойдете отново до тази страница – на второ четене, така да се каже.

Ясно е, че пререквизитът за започване на втората стъпка е примерът, който ще даде тази “нетрадиционна партия”, както аз я наричам. Тя не може да си позволи да се провали, и то не просто заради втората стъпка: без успеха ѝ няма да има дори първа стъпка истински извършена ! С други думи, такава радикална геополитическа промяна е възможна само след въвеждане на радикална промяна на начина, по който политиката се провежда. Инак всичкото е чиста загуба на време. Но ето това е истината: необходимо е политическия процес да се промени, трябва да се промени и ще се промени !!! Важното е, че тази промяна е по-добре да започне сега, отколкото по-късно.

И така, тези са, според нашето мнение, опциите пред нас: добрата, лошата и грозната. И ако случайно някой би ме обвинил в наивно мечтателство, просто заради приемането на добрата измежду възможните опции, аз бих отговорил “Помисли пак” ! Защото Обединена България днес наистина е само мечта, но всяка мечта би могла да стане реалност, някой ден. Необходимото и достатъчно условие, условие без което не може, е да се преодолее днешната бариера и да се постигне критична маса съставена от готовност да се пожертва време, и желание да се посветят усилия, от страна на достатъчен минимум брой мечтатели заредени с вездесъщата българска енергия, и тогава нищо не може да спре процеса. Могат ли българите от днешното време да извършат чудо от същия вид и от същия мащаб, както техните предци са го правили толкова пъти в миналото ? Аз мисля, че отговорът все още е “Да”. Ако не, те ще си заслужат съдбата на изчезващ народ, което е посоката, към която те днес са устремени, и то с голяма скорост. Искрено се надявам, че деградацията, която наблюдаваме напоследък, е повърхностна и далеч от точката, след която поврат е невъзможен, както смятат някои скептици. Моето убеждение е, че всеки Българин носи в душата си спящ лъв, и че само една искра е нужна, за да видим надигането на българския ентузиазъм и станем свидетели на безброй героични дела. Само да можеше някои от моите съграждани отвъд днешните граници да се събудят...

Така, а за да подкрепя всички останали твърдения от списъка, ето същественото: моделът, който обмисляме тук, не се различава много от този на най-добре работещата демокрация в света, тази на Швейцария. Според нас това Е примерът за следване, от честните, доблестни и предани лидери на нациите

днес, и – да се надяваме – за подобряване по-нататък, понеже и той не е идеален. Най-важните му черти са:

- представлява единствената демокрация в света – или най-близкото до нея държавно устройство – която наистина действа;
- има своя армия, тоест има известен капацитет за защита спрямо потенциални нападатели, даже и теоретично да е защитена от договори гарантиращи суверенитета ѝ (както и поради удобството да бъде общоприето признавана за неутрална страна, където парите, събрани от лидерите на воюващите страни могат безопасно да се паркират). По-важното е, че общата военна повинност играе огромна роля в патриотичното възпитание и формирането на характера; роля, за която заместител няма и няма никога да има;
- представлява пряка демокрация, където повечето нови законодателни предложения се гласуват на референдуми;
- поставя ударението по-скоро на прагматичната, отколкото на церемониалната политика, включително официалностите.